

СТАНОВИЩЕ

от доц. Мариела Филипова, д-р

**относно дисертационен труд на тема: „ПРОУЧВАНЕ ВЪРХУ
ПРИЛОЖЕНИЕТО НА КОМБИНИРАНА КИНЕЗИТЕРАПЕВТИЧНА
МЕТОДИКА ПРИ ДЕЦА В КЪРМАЧЕСКА ВЪЗРАСТ С
НАРУШЕНИЯ В НЕВРОМОТОРНОТО РАЗВИТИЕ”**

представен от:

Несрин Иляз Шюкри,

**за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“ в
професионално направление 7.4. Обществено здраве, докторска
програма „ Кинезитерапия“, към катедра „ Кинезитерапия и
рехабилитация“, Факултет „ Обществено здраве , Здравни грижи и
Туризм“, Национална спортна академия „Васил Левски“
с научен ръководител: доц. д-р Светлана Янчева**

Развитието на пренаталната медицина разширява възможностите за успешното решаване на проблемите, възникнали вътреутробно и по време на раждането.

Изключително важно е да се проследява развитието на детето през първата година от живота му, поради факта, че в този период биха могли да се проявят някои рискове за развитието, които при ранна диагностика ще предотвратят евентуални неблагоприятни последици.

Кинезитерапията, приложена в кърмаческата възраст, в период, свързан с интензивно развитие на мозъка, има за цел да постигне оптимално или нормално развитие на детето.

Предвид всичко това смятам, че темата на представения дисертационен труд е особено актуална и интересна.

Настоящата разработка е правилно структурирана, изложена в обем от 217 страници. В нея е включена и библиография с 204 литературни

източници, от които 35 на кирилица, 169 на латиница и 1 интернет сайт. Авторите са цитирани правилно. Трудът е онагледен с 34 таблици,

112 фигури и достоверен снимков материал (19 снимки). Налични са 9 приложения.

Литературният обзор е в обем от 57 страници и е разработен в пряка връзка с темата на проучването. Структуриран е правилно, според изискванията за този вид научни разработки. В съдържанието са обособени няколко подраздела, включващи характеристика, класификация на рисковото новородени деца и обект на дисертационен труд. Подробно са описани и категории новородени с медицински риск.

Всичко това показва правилния научен подход на авторката към изучавания проблем и подпомага извеждането на обширна работна теза.

Целта и задачите на докторския труд са формулирани ясно и точно, което осигурява систематизиран подход при провеждане на проучването. Организацията на изследването и контингента са добре прецизирани, като в процеса на проучването са формирани две групи рискови деца – доносени и недоносени кърмачета. Общият брой на изследваните е 40 пациента със средна възраст на контингента е 3 месеца при началното изследване. За недоносените кърмачета се е взела коригираната възраст. Проучването е осъществено за период от 4 години (2015-2019 г.) в Медицински център за деца с проблеми в развитието, София. Проведено е дванадесетмесечно изследване върху терапевтичния ефект на специализирана кинезитерапевтична методика. Невроomotorното развитие се изследва 4 пъти за 12 месеца.

Кинезитерапевтичната програма се прилага всеки ден, с времетраене 50 мин, 2 пъти през деня. Уместно са включени пълзене, обръщане, лазене върху наклонена дъска, хомолатерално моделиране, упражнения за постурална реактивност върху голяма терапевтична топка от различни изходни позиции.

Кинезитерапевтичната методика е добре комбинирана, основавайки се на принципа на Войта, метода на Гален-Доман и Бобат концепцията. Докторантът демонстрира отлични теоретични и практически умения.

Тестовата батерия е достатъчна за осигуряване на данни за проверка на работната хипотеза.

Получените резултатите са прецизно обработени. Те са добре онагледени и кореспондират с поставените задачи. Използван е методът на честотен анализ. Данните са анализирани коректно и много детайлно. Въз основа на получените резултати и обсъждането им са направени пет извода, които обективно отразяват представения фактически материал. Приносите, формулирани от докторантката, съответстват на анализа и изводите от проведеното изследване. Те са с реална полза и приложение за ежедневната практика. Искам специално да отбележа най-съществените от тях, без да омаловажавам останалите. Това са:

1. За първи път в България се провежда 12-месечно изследване на въздействието на педиатрична рехабилитация в най-ранна възраст при доносни и недоносни кърмачета с нарушения в невромоторното развитие.
2. Разработена е и приложена авторска комплексна методика.
3. Получените резултати са от голямо практическо значение, водещо до съществени промени във възстановяването на нарушения в невромоторното развитие.

Заключение:

Дисертационният труд показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания, работи прецизно и проявява способност за провеждане на самостоятелни и иновативни научни изследвания.

Представеният дисертационен труд, е оригинална разработка, която отговаря на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ (налични 30

точки от публикации в реферирани списания с научно рецензиране), на Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на НСА „Васил Левски“. Няма наличие на плагиатство.

Затова си позволявам да предложа на Уважаемото научно жури да присъди на Несрин Иляз Шукри образователната и научна степен „доктор“.

Гласувам с положителен вот!

05.02.2020 г.

гр. Благоевград

Изготвил становището:

(доц. Мариела Филипова, д-р)

STANDPOINT

by Assoc. Prof. Mariela Filipova, Ph.D.

on the dissertation on the topic: "RESEARCH ON THE APPLICATION OF
COMBINED KINESYOTHERAPY METHODOLOGY IN CHILDREN IN
NEUROMOTOR DISORDERS"

presented by:

Nesrin Ilyaz Shukri

for the award of the educational and scientific degree "Doctor" 7.4. Public Health,
doctoral program „Kinesitherapy“, Faculty „Public health, healthcare and tourism“,
National Sport Academy „Vasil Levski“

Senior research coordinator: Assoc. Prof. Dr. Svetlana Yancheva

The development of prenatal medicine expands the ability to successfully resolve prenatal and birth problems.

It is extremely important to monitor the development of the child during the first year of life because of the fact that during this period there may be some developmental risks that, if diagnosed early, will prevent any adverse effects.

Kinesitherapy, administered at infant age, during a period associated with intensive brain development, aims to achieve optimal or normal development of the child.

In view of all this, I think that the topic of the dissertation presented is particularly relevant and interesting.

The current development is properly structured, outlined in 217 pages. It also includes a bibliography of 204 literary sources, 35 of which are in Cyrillic, 169 in Latin, and 1 website. The authors are cited correctly. The work is illustrated with 34 tables, 112 figures and reliable photo material (19 pictures). There are 9 applications available.

The literature review is 57 pages long and has been developed directly in relation to the topic of the study. It is properly structured according to the requirements for this type of research. The content is divided into several sub sections, including characteristics, classification of at-risk infants and subjects of discretionary work. Categories of neonates at medical risk are also described in detail.

All this demonstrates the correct scientific approach of the author to the problem under study and helps to come up with a comprehensive working thesis.

The purpose and tasks of the doctoral thesis are formulated clearly and precisely, which provides a systematic approach to the study. The organization of the study and the contingent are well-defined, with two groups of at-risk children formed during the study - term infants and preterm infants. The total number of subjects studied was 40 patients. The contingent was 3 months at the initial study. Adjusted age was taken for preterm infants. The study was conducted for a period of 4 years (2015-2019) at the Medical Center for Children with Developmental Disabilities, Sofia. Twelve-month study on the therapeutic effect of a specialized kinesitherapy technique was conducted. Neuromotor development was examined 4 times in 12 months.

The kinesitherapy methodology is well combined, based on Voijta's principle, the Galen-Doman method and the Bobat concept. The doctoral student demonstrates excellent theoretical and practical skills.

The kinesitherapy program is administered daily, lasting 50 minutes, 2 times a day. Appropriately included are crawling, flipping, slanting, homolateral modeling, postural reactivity exercises on a large therapeutic ball from various starting positions.

The test battery is sufficient to provide data to test the working hypothesis. The results obtained are precisely processed. They are well illustrated and correspond to the tasks. The frequency analysis method is used. The data were analyzed correctly and in great detail. Based on the results obtained and their discussion, five conclusions have been drawn that objectively reflect the material presented. The contributions formulated by the doctoral student are consistent with the analysis and the findings of the study. They are of real use and application for daily practice. I want to make a special mention of the most important of them without belittling the others. These are:

1. For the first time in Bulgaria, a 12-month study of the impact of pediatric rehabilitation at the earliest age is carried out in infants and premature infants with neurodevelopmental disorders.
2. The author's complex methodology was developed and applied.
3. The results obtained are of great practical importance, leading to significant changes in the repair of neurodevelopmental disorders.

Conclusion:

The dissertation shows that the doctoral student has in-depth theoretical knowledge, works with precision and is able to conducting independent and innovative scientific research.

The dissertation submitted is an original development that meets the minimum national requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (available 30 points from publications in peer-reviewed journals), the Rules for its implementation and the Rules for the Development of the Academic Staff of the NSA "Vasil Levski". There is no plagiarism.

Therefore, I dare to suggest to the Honorable Scientific Jury to award **Nesrin Ilyaz Shukri** the educational and scientific degree of "Doctor".

I vote with a positive vote!

02.02.2020

Blagoevgrad

(Assoc. Prof. Mariela Filipova, Ph.D.)